

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/227/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203334
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214203334.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného splnomocnencom: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 9. septembra 2014, č. k. 9C/110/2014- 136, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovanej domáhala zaplatenia majetkovej škody vo výške 125 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 361,42 eur a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej (o žalobe založenej na tvrdenom nesprávnom úradnom postupe Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 8Er/80/2011 s následným vyvodzovaním z toho zodpovednosti štátu) odôvodnil právne ust. § 3, § 4, § 5, § 6, § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, článku 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a vecne potom tým, že vo vyššie vyznačenom konaní Okresného súdu Galanta nešlo konštatovať nesprávny úradný postup súdu, ak tam bol zistený rozpor exekučného titulu so zákonom, preto došlo aj k zamietnutiu žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a v takomto prípade nemalo význam, že rozhodnutie bolo vydané až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti, pokiaľ Exekučný poriadok ustanovil len lehotu pre prípad nezistenia rozporu exekučného titulu so zákonom. Žalobkyňa navyše neuniesla aj dôkazné bremeno na preukázanie skutočnej škody o žalobe, za tejto situácie nešlo vyhovieť. V konaní žalovaná vzniesla námietku premlčania, ak došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009 - o takýto prípad v prejednávanej veci nešlo, nakoľko žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 30.6.2011, preto sa súd vznesenou námietkou premlčania ani nezaoberal. Rozhodnutie v časti náhrady trov konania odôvodnil súd podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. keď úspešnej žalovanej náhradu nepriznal, keďže túto si neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podala včas odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že postupom súdu prvého stupňa jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, ďalej že okresný súd vec nesprávne právne posúdil tým, že

nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a tiež, že neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Súd prvého stupňa podľa nej rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou (obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z.z.), hoci interpretácia hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti aj založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti aj po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, nie je možná. Uplatnením opačného názoru de iure aj de facto došlo k aplikácii princípu priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súdu prvého stupňa tiež vytkla, že vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkovi nevznikol stav právnej neistoty a len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol návrh na znalecké dokazovanie (čím jej znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku a rozhodnutie založil na nedostatočne zistenom skutkovom stave). Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie, pričom súd prvého stupňa svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase). Zodpovednosť štátu podľa uvedenej judikatúry vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory, napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, keď je to najmä štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Ďalej uviedla, že predložila ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. znalecký posudok č. 1, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave, ktorým je preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobkyňu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jej majetku, a to v posudku určenej výške. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom. Tiež namietala, že súdu, ak bol doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobkyne na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok treba navzdory námietkam žalobkyne považovať za vecne správny.

Predovšetkým totiž odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia. U dôvodov predostretým okresným súdom dostatočne a jasne aj objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 219 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vysporiadať sa i s tzv. odvolacími námietkami a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvého stupňa, dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p. in fine) nasledovné:

Časť námietok, urobených súčasťou odvolania proti rozsudku v prejednávanej veci, nemohla obstať pre ich absolútnu nepatričnosť a na ďalšiu časť z nich nešlo dosť dobre reagovať pre ich len najvšeobecnejšie možné uplatnenie, pri ktorom síce voči úvahám odvolávajúcej sa žalobkyne zásadne nešlo nič namietat' (a ani s nimi polemizovať), práve prílišná všeobecnosť výhrad a nemožnosť ich vzťahnutia aj na prípad v tejto konkrétnej veci však bránili konštatovaniu, že by súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní, či tomuto predchádzajúcom postupe naozaj konal v rozpore s požiadavkami na spravodlivé súdne konanie. Nepatričnými boli pritom najmä námietky týkajúce sa údajného nenáležitosti použitia novelizovaného znenia ustanovenia § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona, kde žalobkyňa pre zjavne paušálne uplatnenie rovnakých odvolacích dôvodov, ako vo všetkých ostatných, tunajšiemu súdu známych, druhovo totožných konaniach, za účasti rovnakých účastníčok, v ktorých žalobkyňa z prejednávanej veci takmer identickými žalobami, aj na ne nadväzujúcimi podaniami, bez preháňania, zaplavuje súdy (čo sa inak týkalo prakticky celého odvolania) muselo uniknúť, že súd prvého stupňa v tejto veci ustanovením § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení zákona č. 412/2012 Z.z.

vôbec neargumentoval (v tejto súv. por. i záver str. 7 písomného vyhotovenia rozsudku, § 9 ods. 2 zodpovednostného zákona v znení platnom a účinnom do 31. decembra 2012 a po takomto čase a tiež čl. I bod 8 a čl. II zákona č. 412/2012 Z.z.). Pokiaľ šlo o ostatné výhrady, namietané úvahy o nevysvetlení názoru, podľa ktorého účastníkom (zrejme exekučného konania, tvoriaceho podklad nárokov uplatňovaných v prejednávanej veci) nevznikol stav právnej neistoty, neboli v prejednávanej veci relevantnými (ako bude uvedené i neskôr), a to isté platilo aj v prípade námietky údajnou nesprávnosťou odmietnutia návrhu na tzv. znalecké dokazovanie (ktoré môže byť namieste až vtedy, ak nemožno mať pochybnosti o existencii žalobou uplatneného práva, pričom akceptovanie opačného názoru by malo za následok nehospodárne postupy súdov a neúmerné predražovanie súdnych konaní, v ktorých by vykonané dôkazy nemohli na jednoznačnom výsledku konania nič zmeniť). Aj povinnosť (štátov všeobecne i Slovenskej republiky osobitne) garantovať právo účastníkov súdnych konaní na spravodlivé súdne konanie a v jeho rámci tiež právo na rozhodnutie v primeranej lehote tu nepochybne je, žalobkyni však pri zápalistom boji za jej práva zrejme uniklo, že podmienky realizácie takýchto práv na vnútroštátnej úrovni určujú práve zákony a z tých práve ten, pre rozhodnutie v prejednávanej veci kľúčový, spôsobom podsúvaným odvolateľkou, vyložiť nešlo.

Podľa čl. I § 44 ods. 2 E.p. (v znení rozhodnom aj pre exekučné konanie tvoriace základ pre nárok uplatnený žalobou v prejednávanej veci, teda do 31. mája 2010 vrátane, čiže pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 144/2010 Z.z. a všetkých po ňom nasledujúcich zákonov, novelizujúcich E.p.) súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z práve odcitovaného ustanovenia musí byť každému celkom zjavné práve to, čo správne vyvodil aj súd prvého stupňa, a síce, že zákonodarca v procese rozhodovania sa exekučného súdu o tom, či súdnym exekútorom požadované poverenie na vykonanie exekúcie tomuto udelí, alebo nie, ustanovil lehotu 15 dní od doručenia žiadosti výlučne pre prípady nezistenia rozporu žiadosti, návrhu ani exekučného titulu so zákonom a následného udelenia poverenia (predstavujúceho logický následok nedostatku zistenia zákonom definovaného rozporu). V opačnom prípade, teda vtedy, ak sa rozpor so zákonom zistí (žalobkyni z prejednávanej veci je pritom zaiste známy ten záver tunajšieho súdu z iných, druhovo totožných vecí, podľa ktorého nezistenie rozporu sa musí týkať všetkých troch v zákone uvedených písomností, preskúmaných v procese rozhodovania o udelení, resp. neudelení poverenia a naopak zistenie postačuje už i u jednej z nich), lehota ustanovená nie je. Takýto odchylný prístup je tu evidentne najmä preto, že protikladom poverenia (ktoré formálne nemá charakter rozhodnutia súdu a nemožno proti nemu brojiť ani žiadnym opravným prostriedkom), je uznesenie (rozhodnutie) s možnosťou jeho vydania spravidla až po obstaraní si súdom spoľahlivého podkladu pre potvrdenie záveru o prípadnom rozpore, či už žiadosti, návrhu alebo exekučného titulu (nezriedka inak všetkých troch takýchto listín či prinajmenšom dvoch z nich) so zákonom. Obstaranie toho, čo v konkrétnej veci má za takýto podklad poslužiť (a čím v čase doručenia mu žiadosti o poverenie obvykle exekučný súd ešte nedisponuje) a i jeho náležité vyhodnotenie si vyžaduje určitý čas a z pohľadu časového aspektu súhrnu takýchto aktivít lehotu 15 dní zjavne nemožno považovať za postačujúcu (čo je mimo akúkoľvek pochybnosť tiež dôvod, pre ktorý sa zákonodarca jej uzákoneniu v tomto prípade vyhol a to, či tak urobil s vedomím možných obštrukcií pri získavaní exekučným súdom požadovaných listín, alebo bez takéhoto vedomia, bolo bez právneho významu). Kým teda predbežný záver o nedostatku dôvodov z čohokoľvek usudzovať na rozpor (nesúlady) exekučného titulu, návrhu na začatie exekučného konania alebo žiadosti exekútora o poverenie velí s udelením poverenia neotáľať a zákonom ustanovená lehota je tu práve za takýmto účelom, opačný predbežný záver je potrebné si verifikovať alebo prinajmenšom argumentačne solídne vypodložiť, a práve preto nemožno vydanie uznesenia zamietajúceho žiadosť o poverenie „uponáhľať“. Zaiste by sa síce dalo namietat, že ak súd lehotu na udelenie poverenia nedodrží, ostane mu v záujme predídania prípadnej dôvodnej sťažnosti na prietahy a ďalším na to nadväzujúcim nárokom už len druhá zákonom predpokladaná možnosť (rozhodnúť zamietnutím žiadosti o poverenie), v tomto smere však rozhodujúcim môže byť len to, či tzv. exekučný spis súdu v čase plynutia lehoty na udelenie poverenia obsahoval podklady pre pozitívne aj negatívne vybavenie žiadosti. Ak ich totiž neobsahoval, stále tu bol priestor pre ich zadovažovanie a na vyššie naznačované účelové zamietnutie žiadosti o poverenie by za takejto situácie šlo usudzovať len vtedy, ak by súd najskôr s udelením poverenia neodôvodnene

vyčkával a následne sa po uplynutí lehoty na udelenie poverenia pre zamietnutie žiadosti rozhodol bez toho, aby či už on, alebo niekto iný v konaní niečo navyše vykonal.

Súd prvého stupňa tak predovšetkým správne posúdil otázku existencie (či presnejšie neexistencie) prvého z atribútov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorým je v tomto prípade postup súdu považovateľný za nesprávny úradný postup. Ak už tento atribút chýbal, bezpredmetné bolo zaobranie sa prípadnou existenciou tých ďalších, pretože by to na bezzákladnosti žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy z takéhoto dôvodu nemohlo nič zmeniť. Pokiaľ sa týka posledných dvoch v odvolaní namietaných skutočností, tak v spise sa nenachádza žiaden znalecký posudok o výške vzniknutej škody, z toho dôvodu na túto námietku uvedenú v odvolaní odvolací súd neprihliadal a takisto v konaní sa nenachádza žiaden návrh žalobkyne na prerušenie konania, v dôsledku čoho súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nepochybil.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania, o ktorých súd rozhodol tiež správne, keď aplikoval § 142 ods. 1 O.s.p..

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnej žalovanej ich náhradu nepriznal, lebo si ju neuplatnila a ani jej zo spisu žiadne trovy nevyplývajú.

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.